Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 73. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 29-го БЕРЕЗНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, SATURDAY, MARCH 29, 1980 No. 73. VOL. LXXXVII.

Д-Р АЛЬБЕРТ КІПА НАЙМЕНОВАНИЙ НА ЧЛЕНА ДЕРЖАВНОЇ РАДИ ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ ЕТНІЧНОЇ СПАДЩИНИ

Вашінгтон. З канцелярії спеціяльного асистента президента Картера для етнічних справ д-ра Стівена Аслло прийшло повідомлення про назначення д-ра Альберта Кіпи до Державної Ради для Дослідження Етнічної Спадщини (National Advisory Council on Ethnic Heritage Studies).

Д-р Альберт Кіпа

Д-р А. Кіпа є дійсним професором Мюленберзького коледжу в Аллентавні, Па., де він викладає мови та літературу. Серед української громади він відомий із своєї праці в науковій, культурній та суспільно-громадській ділянках. Д-р А. Кіпа є автором двох книжок та ряду статтей на різні теми порівняльної літератури. Він належить до УВАН і до редакційної колегії наукового журналу „Германо-Славіка". Під цю пору він очолює лігайвелійський Відділ УККА та рівночасно є членом Етнічно-дорадчого комітету конгресмена Дона Ріттера.

Д-р Альберт Кіпа, син відомого українського піяніста-композитора сл. п. Вадима та сл. п. Алли Кіпи, народився у Києві. Разом з батьками він прибув в 1951-му році до Ню Йорку, де студіював у Ситі-коледжі, а докторат одержав від Пенсильванського університету у Філядельфії.

Д-р А. Кіпа, його дружина Оксана, з дому Смулка, та Сини Марко й Дмитрусь живуть в Аллентавні, Па. Він є членом УНС у 47-му Відділі.

КОРОТКІ ВІСТІ

ХОЧ ТЕКСАСЬКИЙ ГУБЕРНАТОР ДЖАН КОННАЛІ мусів раптово перервати свою передвиборчу кампанію, бо загальноамериканські виборці виразно його відкинули, тексаські політики все ще уважають його за велику цінність. Навіть провідники Демократичної партії в Тексасі кажуть, що радо вітатимуть його знову в лавах демократів, яких він сам залишив ради республіканців у році 1973.

СЕРЕД ГОЛОСІВ У ЗСА, ЯКІ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ обмежень видатків у новому бюджеті Картера, Президент найбільш занепокоєний голосом лідерів зорганізованого робітництва. І це не тому, що можна побоюватися „відплатної" акції робітників у їх часто непогамованих вимогах збільшення заробітних платень і подібного, але тому, що незадоволені робітники з їхньою колосальною виборчою машиною можуть воліти у виборчий день лишитися нечинними, а це був би поганий знак для кандидатів Демократичної партії на президента в грядучих виборах, — пише „Ю.С. Нюз енд Ворлд Ріпорт" з 31-го березня.

НЕСТАЧА ЗАПАСНИХ ЧАСТИН ДЛЯ НАЯВНИХ військових літаків, щоб їх тримати в бойовому поготівлі, стала настільки відчутною, що для здраматизування справи деякі особи з персоналу летунства ЗСА прямо купують потрібні частини від місцевих розподільників електронічного виряду і приладдя. Брак запасних частин викликаний тим, що досі в американському житті наголошується в разі потреби замість направи старого — купівля нового. Тому запасні частини масово не завжди продукуються в надії, що їх не буде потрібно.

У БІЛОМУ ДОМІ СЕРЕД КАРТЕРОВИХ ДОРАДНИКІВ панувало невірне переконання, що найлегшим для виборчої перемоги у осінніх президентських виборах був би Роналд Ріґен, як кандидат республіканців. Тепер ці дорадники переглядають і обмірковують справу вдруге: Роналд Ріґен виявив таку притягальну силу в іллінойських превиборах, промовивши до тисяч звичайно демократичних виборців, що це затривожило безпечних щодо поновного вибору демократа-президента демократів-дорадників у Білому Домі.

В АРҐЕНТИНІ ВІДЗНАЧЕНО УРОЧИСТО чотирирічну річницю військового правління, що усунуло тодішнього президента Ізабелю Перон, вдову по президентові Перон, яка перебуває дотепер в домашньому арешті. Військове правління запровадило твердий режим, уживаючи навіть сили для придушення міської партизанки, епідемії політичних вбивств, тощо. Політика військового режиму за ту велику ціну добилася успіху. Таким чином Арґентина є після Бразилії другою великою країною в південній Америці, яка при допомозі військового режиму вирвалася з кліщів внутрішньої анархії.

ЩОБ ПРИКРИТИ ВНУТРІШНЮ ПОЛІТИКУ НАСИЛЬСТВ, МОСКВА ПОСТІЙНО „ЛАПАЄ ЗЛОДІЯ" в світі, шукаючи нагоди накинутися на будь-які твердші заходи в різних країнах. Хоч Арґентина належить саме до таких країн, де неодноразово порушено права людини й обов'язуючі закони в країні, Москві це зовсім не перешкоджає шукати там зв'язків та співпраці. А причина: можливість закупити збіжжя, яке ЗСА відмовили Совєтському Союзові, купувати різні дефіцитні сирівці, продавати там свої вироби і, очевидно, насаджувати аґентурну сітку.

ГОЛОВА АНГЛІКАНСЬКОЇ ЦЕРКВИ єпископ Кентеберрі, відіграє величезну ролю не лише в Церкві, якої він є головою, але і в цілому англіканському світі. Англіканська церква у світі — відміна протестантизму — нараховує понад 65 мільйонів визнавців. На престолі кентерберрійського єпископа були найвидатніші представники англійського світу. Не малий розголос серед них здобув „червоний архиєпископ" в часі і після Другої світової війни, який вславився підтримкою червоної Москви. Тепер на цей пост обрано колишнього бойового старшину танкових частин в Другій світовій війні, нагородженого найвищими бойовими відзначеннями, пастора Роберта Рансі.

ЧЛЕНИ ПРЕЗИДІЇ СЕКРЕТАРІЯТУ СКВУ ВІДБУЛИ ЗУСТРІЧ З ЧЛЕНАМИ ЗП УГГ

Ню Йорк. (ІС-СКВУ). — В неділю, 23-го березня ц.р., тут з ініціятиви Президії Секретаріяту СКВУ відбулась зустріч з членами Закордонного Представництва Української Гелсінкської Групи ген. Петром Григоренком, Леонідом Плющем та Ніною Строкатою. Від Президії Секретаріяту СКВУ брали участь в нараді: Микола Плавюк, Митрополит Мстислав, Іван Базарко, о. митр. Мирослав Харина, Олександра Ковальська, проф. Богдан Гнатюк, д-р Роман Ткач і д-р Володимир Душник, як член Комісії Інформаційних Справ. За узгідненням сторін, на зустріч запрошено також Надію Світличну, як члена Гельсінкської Групи України.

В часі нарад, які відбулися у приміщеннях Українського Інституту Америки, після основного обміну думок над ситуацією в Україні, яка заіснувала у зв'язку з арештом членів Української Гельсінкської Групи, та про ситуацію, яку переживає українська спільнота у вільному світі, учасники нарад ствердили:

1. Українська Гельсінкська Група, створена в 1976 р., на чолі з Миколою Руденком розвинула в останніх роках широку діяльність в обороні всіх національних прав українського народу і здобула піддержку українського народу в Україні, широкий розголос серед народів західнього світу та підтримку української спільноти поза межами України.

2. Закордонне Представництво Групи в складі ген. П. Григоренка, Л. Плюща і Н. Строкатої має мандат репрезентувати і захищати інтереси Групи на міжнародному форумі.

3. СКВУ у відповідності до постанов III-го Конґресу підтримує ЗП УГГ в реалізації його мандату.

4. Підготовку ЗП УГГ до Мадридської Конференції та пропоновану Представництвом форму участи в Мадридській конференції слід розглядати як цінну ініціятиву, яка потребує підтримки з боку української спільноти у вільному світі.

5. Комісія Прав Людини СКВУ від імени української спільноти вільного світу готує для учасників Мадридської конференції викривальну документацію про поневолення України.

6. У відповідності із зверненням до СКВУ від Українського Національного Визвольного Руху, Президія Секретаріяту СКВУ розпрацювала широкий плян міжнародної акції за вихід УССР із складу СССР.

7. Зауважено, що поміж іменами тих, які підписали перший відомий нам документ Українського Національного Визвольного Руху, є імена членів Української Гельсінкської Групи та Українського Національного Визвольного Руху.

8. ЗП УГГ піддержує заходи СКВУ, спрямовані на деколонізацію СССР і віддлення України у вільну суверенну демократичну державу українського народу.

9. Учасники нарад апелюють до загалу української спільноти посилити допомогу акціям Української Гельсінкської Групи, її Закордонного Представництва в обороні поневоленого українського народу і не розтрачувати сил на внутрішні конфлікти й полеміки, які не допомагають створенню солідарного фронту всіх українських сил в боротьбі проти колоніяльного режиму, що поневолює український нарід на його власній землі.

10. Учасники зустрічі відзначають корисність в обміні думок під час цієї наради та висловлюють бажання організувати подібні зустрічі в майбутньому.

В НЮ ЙОРКУ ВІДБУЛИСЯ НАРАДИ МИСТЦІВ

Ню Йорк, (А.Н.). — Загрозливі процеси екстермінації основ української культури на рідних землях та неменше небезпечні перспективи можливостей розгублення і затрачення деяких зразків тієї культури в еміґраційному розсіянні, тривожать тямущу частину нашої спільноти. В тих процесах дуже маркантно є загрожене також українське образотворче мистецтво різних епох і різних видів. Многогранність тих процесів витворила затрівожуючі проблеми, яких збути мовчанкою не можна і які повинні змусити свідомий загал українських мистців в діяспорі до глибшої застанови і до спроб серйозної протидії.

Розумування над тією ситуацією спонукали Головну Управу Об'єднання Мистців Українців в Америці розіслати п'ятдесят копій обіжника зі закликом до участи в ширших нарадах мистців округи Ню Йорку і Філядельфії, — інформував Петро Андрусів, відбуваючи такі наради в Ню Йорку в неділю 23-го березня в домівці ОМУА. На наради з'явилося дев'ять осіб: пані — О. Дяденюк, О. Кушнір, Н. Климук; панове — Петро Холодний мол., Богдан Певний, Зенон Онишкевич, Михайло Черешньовський, Петро Андрусів, Анатоль Гончаренко.

Справи, як згадано, реферував Петро Андрусів. Крім наведення деяких явищ, що ілюструють ситуацію, були подані інформації про пороблені заходи для створення Головної Ради Мистців Українців у діяспорі, до якої зголосили співпрацю українські мистці з різних осередків в Америці, Канаді, Австралії і в Европі. Постає конечність створення сильної групи активу в округах Ню Йорк — Філядельфія, бо всі згадані осередки в світі очікують ініціятиви саме з тої округи, яка в минулих роках була справжнім центром українського мистецького життя — говорив П. Андрусів.

В живій дискусії забирали голос майже всі присутні, при чому відрадним явищем були позитивні і конструктивні виступи мистців молодшого покоління.

Одноголосно прийнято резолюцію, що треба продовжувати і поширювати дискусійні сходини для обговорювання порушених проблем.

З ПОЛЯ БОЮ НА ПОЛЕ ПРОПАҐАНДИ ПЕРЕСУВАЮТЬ СВОЇ АКЦІЇ афганські магомметанські і самостійницькі організації після того, як Москва масивними збройними силами ломить опір афганських національних відділів. Було до передбачення, що з браку будь-якої дійсної підтримки афганським партизанам вони не зможуть довго встоятися проти большевицьких дивізій. А до того останні вістки натякають на спроби Москви зі середини, при помочі аґентури, розкладати афганські самостійницькі осередки. Такі акції зі зовні і зі середини, якщо їм не протиставитися пляново і об'єднаними афганськими силами, а цього власне бракує, можуть принести большевицьким аґресорам чималі успіхи.

ВИБІР МИТРОПОЛИТА ЛЮБАЧІВСЬКОГО НА КОАДЬЮТОРА ПАТРІЯРХА ЙОСИФА МАЄ МІЖНАРОДНИЙ ВІДГОМІН

СЛОВО ПАПИ ІВАНА ПАВЛА II

Високопреподобні Брати Єпископи! Ось ми щасливо досягнули, при Господній помочі, мети, що ми її поставили собі із скликанням цього надзвичайного Синоду, а саме: найменування архиєпископа-коадьютора з правом наслідства нашого шановного Брата, кардинала Йосифа Сліпого, львівського Верховного Архиєпископа для українців. Бажаю виявити Вам передусім моє вдоволення з цього почуття відповідальности, з яким Ви виконали завдання. Господь напевно винагородить Вас. Дивлячись на Ваш збір, прийшов мені на думку спонтанно вислів: „Бо як добре і любо, коли брати живуть вкупі".

Після довгої застанови і призвання помочі Господа в молитві, прийшов я до заключення, щоб найменувати на коадьютора кардинала Йосифа Сліпого з правом наслідства преосвященнішого архиєпископа Мирослава Івана Любачівського, філядельфійського митрополита для українців. Він є перший із трьох представлених. Для цього високого завдання чинять його достойним непересічна побожність, його пастирська ревність, його наукова підготова, лагідні прикмети лагідности і покори, що окрашують його вдачу. Йому належить моє довір'я і мої побажання дуже щирі і сердечні. Ваше Блаженство мають в ньому гідного і побожного коадьютора.

Тепер всі Ви, преподобні Брати, вертайтеся до ваших пастирств і повертайтесь з радістю, що змогли причинитись в такий замітний спосіб до того рішення, що становить для Вашої Церкви сильну охорону і особливу прикрасу. Ця щаслива синодальна хвилина має залишитись завдатком єдности дії і спільноти духа „в союзі миру" та спрямовувати Вас в апостольську дію у спільній злуці почувань і намірів з усіми вірними цієї вибраної частини Вселенської Церкви. У спільній журбі Вашого і мого серця за добро Української Церкви, поручаю Вашій пастирській ревності святу справу священничих покликань, з бажанням і молитвою, щоб кандидати на участь в Господнім покликанні формувались як надія Української Церкви. Призиваючи заступництва Божої Матері, благаємо у Господа для всіх Вас, для священиків, морахів і монахинь і для всіх вірних Української Церкви, радости, пасхальної любови і повноти усього щастя.

Рим/Ню йорк. Рішення Папи Павла II найменувати архиєпископа філядельфійського і митрополита українців католиків у ЗСА Владику Мирослава Івана Любачівського на коадьютора Патріярха Йосифа, первоієрарха Української Католицької Церкви, викликало міжнародний відгомін однаково в церковному, як і політичному відношеннях.

Як уже інформовано, у Ватикані цього тижня, починаючи від понеділка, 24-го березня, відбувався скликаний Папою Іваном Павлом II надзвичайний Синод ієрархії Української Католицької Церкви, першою справою на порядку якого був вибір трьох кандидатів на коадьютора-помічника Патріярха (офіціяльно: патріярх–рівного Верховного Архиєпископа) Йосифа Сліпого із правом наслідства на становищі первоієрарха Української Католицької Церкви в Україні і світі. У четвертому дні нарад Синоду, в четвер 27-го березня 1980 р. і на його закінчення Папа Іван Павло II проголосив, що його вибір коадьютора припав на першого із трьох обраних Синодом Ієрархії УКЦеркви кандидатів митрополита Мирослава Любачівського.

Уже того самого дня справа вибору митрополита Любачівського на коадьютора Патріярха стала головною подією, коли мова про відгомін у пресі, — інформує д-р Роман Смик телефоном з Риму. „Оссерваторе Романо", орган Ватикану, присвятив цій події дві повні сторінки, подаючи інформації та, зокрема тексти виступів Папи. До речі, Папа у всіх своїх виступах під час і з нагоди Синоду користувався українською мовою. Тексти його виступів „Оссерваторе Романо" подає в українському оригіналі й італійському, а в деяких випадках також латинському перекладах. Усі повідомлення подано під знаком великого заголовку на 1-ій сторінці: „НОМІНАЦІЄЮ МОНСЕНЬЙОРА ЛЮБАЧІВСЬКОГО ЗАПЕЗПЕЧУЄТСЯ ПРОДОВЖЕННЯ (КОНТИНУАЦІЮ) УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ".

Вибір Владики Любачівського на коадьютора Патріярха Йосифа має свій широкий відгомін і поза Ватиканом та Римом. Вістку про це подали міжнародні пресові агенства, а престижевий „Ню Йорк Таймс" у виданні з 23-го березня надрукував повідомлення про цю подію, коментуючи її головно в аспекті церковно-політичному на тлі теперішніх відносин між Ватиканом і Совєтським Союзом. Для інформації читачів, дальше подаємо повний текст вістки-коментаря „Ню Иорк Таймсу" в українському перекладі.

Як уже коротко інформовано в попередньому виданні „Свободи", найменування митрополита Любачівського на коадьютора відбулося в четвер, 27-го березня. Того дня вранці у базиліці св. Петра у Ватикані була відправлена Архиєрейська Свята Літургія, яку відслужили всі українські католицькі владики, які беруть участь у синодальних нарадах. Співав об'єднаний хор українських церковно-релігійних установ в Римі. Блаженніший Патріярх Йосиф у Богослуженні не брав участи з уваги на перевтому.

Того ж четверга о год. 11:30 перед полуднем у приватній бібліотеці Папи відбулася заключна сесія Синоду, під час якої Папа Іван Павло II проголосив вибір митрополита Любачівського на коадьютора Патріярха Йосифа. Головна частина проголошення Папою цього вибору була подана вже у вчорашньому виданні „Свободи", як її одержано телефоном з Пресового Бюра Архидієцезії УКЦеркви в ЗСА з Філядельфії. Повторюємо текст цього виступу Папи із деякими доповненнями на початку і на закінчення, як їх одержано телефоном від д-ра Романа Смика з Риму на підставі тексту, надрукованого в „Оссерваторе Романо":

„НЮ ЙОРК ТАЙМС"
28-го березня 1980

НОВИЙ ГОЛОВА УКРАЇНЦІВ КАТОЛИКІВ
Архиєпископ Мирослав Іван Любачівський
(Спеціяльна кореспонденція)

Рим, 27-го березня. — Папа Іван Павло II найменував сьогодні Архиєпископа Мирослава Івана Любачівського як потенціяльного наслідника (potential eventual successor) голови української вітки Римо-Католицької Церкви, вибір, який віддзеркалює схильність Папи до кандидата, який задовольняє особисті, як і доктринальні і дипломатичні стандарти Папи. Недавно Архиєпископ став предметом суперечки, коли Папа обрав його на провідника Української Церкви в Америці.

Шістдесятип'ятирічний Архиєпископ, який мав би стати наслідником 88-літнього кардинала Йосифа Сліпого, у випадку смерти чи уступлення з його посту, здобув довір'я Папи як науковець, який спеціялізується у тонкощах літургії і як витончений тактик, який виказав талант у переконанні багатьох запеклих антисовєтських українських ієрархів, що Ватикан є на правильній дорозі, шукаючи детанту з росіянами.

Як і багато інших українських священиків, які втекли з Росії після зарядження Сталіна в 1946 році, що Церква має бути абсорбована Російською Православною Церквою, архиєпископ Любачівський знає, що це означає жити під гнітучим режимом і бачить потребу переговорів, не жертвуючи принципом. Цей досвід він поділяє з Папою, якого дратували утиски польського комунізму.

На це пов'язання вказано як на одну з причин вибору Папою Архиєпископа шість місяців тому на голову 1,5 мільйона американських українців-католиків. Це також здогадно було фактором у рішенні Папи відвідати Архиєпископа у його катедрі у Філядельфії під час папської візити у ЗСА.

Як це Папа з'ясував у короткій промові вчора у Ватикані, архиєпископ Любачівський буде коадьютором, або помічником, „з правом наслідства" карди-

(Закінчення на стор. 3)

Поглиблюється незгода між Ізраїлем і арабами

Єрусалим, Ізраїль. — Історія ізраїльсько-арабських стосунків у новіших часах це безконечний ланцюг зударів, воєн і жорстокостей. Серед них і події в Геброні, місті положеному 25 кілометрів від Єрусалиму, де 1929 араби знищили фізично всіх жидів.

З того часу жиди вже більше не поселювалися в Геброні, хоч це місто належало до їхніх найстарших безперервних поселень у Палестині.

Одначе ситуація змінилася з опануванням цілого Єрусалиму і західнього берегу Йордану ізраїльською армією в так званій шестиденній війні. Від тоді поворот жидів до Геброну вже був тільки питанням часу. Та це натрапляло на величезний арабський спротив, бо Геброн і для них, як і для жидів є одним з найславніших історичних місць. Тут і гроби Авраама, Ізаака, Сари, Якоба, Ребеки — майже всі спільні святі магометан і жидів — славна мошея з перебудованої церкви хрестоносців, а найважливіше розпалені пристрасті. І коли ізраїльський парлямент останнього тижня рішив знов поселити жидів у Геброні, араби перейшли до протинаступу. Страйки, протести, погрози, а навіть небезпека збройного опору загострила і так дуже напружене положення. Міжнародна інтервенція з намаганням стримати ізраїльські пляни поновного поселення дотепер не мали ніяких позитивних наслідків.

Впреосв. Гавриїл Букатко зрезиґнував з посту Архиєпископа Беоґраду

Ватикан. — В офіційному органі Ватикану „Осерваторе Романо" ще у виданні з 17-го березня 1980 було подане повідомлення, що згідно з декретом „Христос Господь", що ним встановляється права й обов'язки єпископів Католицької Церкви, Владика Гавриїл Букатко зголосив свою резиґнацію з посту Београдського архиєпископа, себто „примаса" всіх католиків Югославії. Папа Іван Павло II резиґнацію прийняв і на цей пост назначив монсіньйорів Альойзія Турка, який досі був членом суду Београдської архидієцезії. Причин резиґнації ВПреосв. Букатка в повідомленні не подано, але відомо, що він уже від деякого часу був поважно хворий. Дикрет „Христос Господь" передбачає резиґнацію єпископа із виконування приділених йому обов'язків після досягнення 75-го року життя, або через недугу чи з інших поважних причин.

Совєти наслідують нацистів у Афганістані

Париж, Франція. — Політичні втікачі, які втікають з Афганістану, оповідають про страхіття совєтських репресій в Афганістані, включно з масовими розстрілами, топленням людей та закопуванням людей живцем, що нагадують німецькі знущання під час Другої світової війни.

Розстріли в головній тюрмі в Кабулі „виконувано у спосіб, дуже подібний до практики в Авшвіц", — сказав Майкел Барри з Інтернаціональної Федерації Прав Людини з осідком в Парижі. Берри, американець з Ню Йорку, який робить досліди в Центрі Ісалямських Студій у МекҐілському університеті в Монтреалі, заявив, що він має свідчення понад ста очевидців, яких переслухано в Пешаварі в Пакістані.

Нелюдські практики афганських комуністів та їх совєтських „опікунів" включали масові розстріли, топлення в'язнів у людському калі, закопування в'язнів живцем, насилування жінок перед розстрілом і тому подібне.

Західні спостерігачі твердять, що совєтські вояки ісламської релігії часто втікають до афганських повстанців, коли їм приказано боротися проти їхніх ісламських братів.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата: на рік — $30.00, на півроку — $16.00, на 3 місяці — $9.00. Для членів УНСоюзу 65¢ міс. За кожну зміну адреси — 50¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Клопоти американської закордонної політики

У теперішній виборчій кампанії кандидати обох партій беруть під обстріл різні аспекти американської закордонної політики. Сенатор Едвард Кеннеді навіть запропонував створення спеціяльної комісії для перевірки та оцінки закордонної політики президента Картера. Могло б здаватися, що у виборчому році цього роду критика є не тільки допускаєма, але навіть побажана.

Згідно з оцінкою видатного колюмніста американського щоденника „Ню Йорк Таймс", Антоні Люіса, американська закордонна політика є в крутежі великих суперечностей та заперечень, цим же і заклик сенатора Кеннеді одобрив ряд видатних американців з різним ідеологічним світоглядом та з різногранних ділянок і професій.

Між 27-ма особами, які висловилися за переглядом американської закордонної політики, є двох колишніх американських амбасадорів до СССР, Джейкоб Бім та Малком Тун, двох професорів з Гарвардського університету з різногранними поглядами, Стенлі Гофман та Річард Пайпс; між ними є також Джордж Бол, колишній заступник секретаря Державного Департаменту, Вілліям Колбі, колишній директор Центральної Розвідчої Агенції, Поль Варнке, колишній американський делегат на конференцію із представниками совєтського уряду в справах роззброєння та адміністратор Ельмо Зумвольт та інші. Між цими, які заявляються за переоцінкою закордонної політики Америки є так звані — „яструби" і „голуби".

Цих видатних американських діячів спільно об'єднує глибоке стурбовання американською закордонною політикою, саме в теперішній дуже критичний і небезпечний період американської історії. У Вашінґтоні, Ню Йорку, Чікаго і скрізь в Америці можна вичути одне невідкличне переконання: закордонна політика Америки вимагає переоцінки.

Один з тих, які підписали повищий заклик, так схарактеризував стан американської закордонної політики:

„Наші европейські союзники є переконані, що з нами є неможливо співпрацювати. Уряд СССР також перестав з нами переговорювати. Ніхто по обох сторонах на Близькому Сході нам не вірить. Важливі країни світу не хочуть нас трактувати як поважних партнерів у серйозному ділі..."

Вправді, на думку тих визначних американців президент Картер має дуже багато успіхів у закордонній політиці, а саме: єгипетсько-ізраїльський договір у Кейп Дейвіді, нормалізація відносин з Китаєм, допровадження до замирення у Родезії та інші. Але, все ж таки, у багатьох осіб залишилося враження, що некомпетентність та непослідовність спричинилися до цього, що Америка втратила довір'я у світі.

Річ ясна, що в сьогоднішній американській закордонній політиці — найважливішою справою та найбільш загрозливою проблемою є питання стосунків ЗСА з СССР. Критики закордонної політичної лінії президента Картера приписують йому невдачу в переговорах у справі обмеження атомових зброєнь із СССР, із-за цих причин, що він сказав, щоб змінити тексти договорів, а також, що він не зумів одержати більшости в Сенаті для їхньої ратифікації. Ці ж критики також твердять, що у справі договорів президентові Картерові аж ніяк не допомогли ані авантюрничий мілітаризм совєтських лідерів ані брутальне трактування їхньою владою дисидентів, ані їхні щорічні високі бюджети для військових справ.

Коли Москва напала на Афганістан, президент Картер, — твердять критики, — не вважав за відповідне порозумітися з европейськими союзниками перед проголошенням „Доктрини Картера". Американське ембарго на вивіз збіжжя до СССР та обмеження на експорт американського технологічного устаткування проголошено також без попереднього узгіднення чи порозуміння з европейськими союзниками Америки.

У дальшому критики закидають Картерові непідготовленість у справі пропозиції про впровадження загально-обов'язкової військової служби в ЗСА, включно з побором жінок. Висилка секретаря оборони ЗСА Бравна до Китаю у дуже критичний час була рівнож, — на думку критиків, — було свого роду викликом для совєтів. А теж пропозиція допомоги Пакістанові була запропонована з повною свідомістю, що її Пакістан відкине як невистачальну. Великі застереження також відносять до справи іранського перевороту та пертрактації з тимчасовим урядом, та вкінці підхід до Аятолли Хомейні та ролі американського уряду в справі лікування Шаха Різи Паглеві.

Американський загал та союзники Америки у світі праґнуть побачити більше стабільну американську закордонну політику, більшу перспективу у відношенні до своїх союзників і приятелів.

Однаково, чи при виборах виграє президент Картер чи губернатор Роналд Ріґен, Америка матиме дуже важке завдання переконати всіх — союзників та ворогів, що її закордонна політика буде співмірною до великого багатства та мілітарної сили Америки.

НЕ ЗАВАДИЛО Б АМЕРИКАНСЬКИМ ЧИННИКАМ бути більше уважними і реалістами у відношенні до подій в сусідних державах. В американській пресі постійно повторюються успокоюючі голоси про розвиток подій в Нікараґуї після минулорічної революції. А найвищі представники революційного режиму Нікараґуї відбули поїздку до Москви 17-22 березня і позаключували ряд договорів. Дещо з тих договорів стало відомим, але не все, бо якось так сталося, що Москва не поспішилася, як це звичайно там буває, подати докладні тексти всіх договорів, а тільки загальну інформацію про них. Але і в тих загальникових заввагах подано, що „високі" сторони підписали спільний протокол зі засудом подій на Близькому Сході, зокрема Ізраїля та сепаратного договору Каїра з Єрусалимом, підтримали большевицький напад на Афганістан і стали в обороні неподобств режиму Хомейні в Ірані та в обороні московської політики в південносхідній Азії.

Іван Головінський

ПРОБЛЕМИ І МОЖЛИВОСТІ СПІВПРАЦІ УКРАЇНСЬКИХ НАУКОВЦІВ У ДІЯСПОРІ

(1)

Питання можливостей і проблем, пов'язаних із співпрацею українських науковців, треба розглядати з перспективи сучасного стану української науки в Україні як рівнож у діяспорі. Загально під поняттям науки розуміємо — процес збирання, уточнення, збереження і передання знання. У процесі пошукування за виясненням невідомих явищ чи подій наука послуговується припущеннями і теоріями. На процес формування теорій впливають чинники об'єктивні і суб'єктивні. Можна сказати, що стислі науки є в загальному об'єктивними, в цей час коли гуманістичні і прикладні науки є виставлені на різнорідні суб'єктивні впливи. Пишучи на згадану тему, відомий світової слави швайцарський учений П'яже звернув увагу що абсолютна об'єктивність в науці є радше ідеалом до осягнення. Знову ж американський публіцист Джордж Денєлс у своїй книжці п. з. „Наука в американському суспільстві" твердить, що наука доти є об'єктивною доки вона не має сили і впливу. На брак об'єктивности в гуманістичних і прикладних науках впливає багато чинників, серед яких важливішими є: а) селективність, зглядно відсутність джерельних матеріялів, б)світоглядово-ідеологічні упередження, в)психологічні мотиви.

Про будь-яку об'єктивність історичних, гуманістичних, суспільних чи психологічних наук у сучасній дійсності в Україні навіть неможливо говорити. Як відомо багато джерельних матеріялів систематично знищено, а кожна, навіть найменша згадка про українських науковців чи українську науку фальшується у такий спосіб, щоб зменшити вагу українських науковців. Наприклад, офіційні совєтські джерела називають нашого відомого психолога Стефана Белея „відомим польським психологом" (Вопроси Психології, 1979, ч. 1, ст. 155).

Русифікація української науки, це явище загально відоме і широко удокументоване в джерельних матеріялах та в пресі. Вистачить згадати книжки Дзюби, Коляски чи писання Чорновола, Мороза і Плюща. Світоглядово — ідеологічні упередження діялектичного матеріялізму та марксизму-ленінізму унеможливлюють будь-яку об'єктивну науку. В такій задушливій антиінтелектуальній атмосфері є абсолютно неможлива свобідна наукова думка. Тільки українські науковці поза межами України можуть свобідно творити науково об'єктивні, вартісні праці, які ніколи не могли б появитися у теперішній дійсності на Україні.

Поки писатиму про можливості і проблеми співпраці наших науковців зверну коротко увагу на ті середовища, в рамках яких працюють українські науковці і розвивається українська наука в діяспорі. Згадані середовища можна б поділити на три категорії: а) суто українські наукові установи і товариства, б) університетські інститути в країнах нового поселення, в)коледжі і університети. Тут слід додати, що часом цей самий науковець працює у двох чи трьох середовищах хоча самозрозуміло, що є і такі, які працюють одинцем і взагалі себе не оприділюють до ніякого зорганізованого середовища. До суто українських центральних наукових установ і товариств можна зарахувати Український Вільний Університет, Український Католицький Університет, Українську Вільну Академію Наук, Наукове Товариство ім. Шевченка, Українське Історичне Товариство, Українську Мазепинсько-Могилянську Академію Наук. Усі ті установи вже своїм самим існуванням символізують живучість української вільної науки, себто науки, яка не є обтяжена впливами чи вимогами чужих нам державних інтересів. Науковці, які співпрацюють із тими установами чи товариствами у своїх працях часто звертають увагу на актуальну тематику, яка має безпосереднє відношення до самостійницьких стримлінь і змагань нашого народу. Вони вже давно відкинули тезу „наукового невтралітету" чи засаду, що наука має служити тільки науці. Ці установи не схвалюють твердження, які дехто висуває, мовляв, в ім'я наукової об'єктивности науку треба відмежувати від загальних потреб нашої спільноти. Коли цей арґумент може видержати деяку критику, говорячи про стислі науки, то він не витримує ніякої критики, коли маємо на увазі історичні суспільні науки. Сам процес включення науки у загально суспільну проблематику не конечно зменшить її об'єктивність і вартість. Навпаки, наука може стати об'єктивною чи суб'єктивною,незалежно від мети якій вона служить.

До речі, часто науковці, які висувають засаду „наукового невтралітету" в ім'я об'єктивности поводяться дуже суб'єктивно, бо не завважують об'єктивної дійсности, як, наприклад, систематичної русифікації чи фальшування історичних джерел.

(Продовження буде)

ЛЕОНІД ПЛЮЩ ІНФОРМУЄ І КОМЕНТУЄ

Джерзі Сити (Я. Гайвас). — Перебуваючи короткий час на терені ЗСА, п. Леонід Плющ зайшов у товаристві п. Романа Купчинського до редакції „Свободи". Це вже не перший раз він відвідує Головну Канцелярію Українського Народного Союзу та редакцію „Свободи", щоб відбути розмови й обмінятися думками. Цим разом розмови його були спершу з цілим редакційним складом газети,а відтак він з підписаним обговорив ряд принципових і актуальних питань.

На вступі Л. Плющ підкреслив два основні моменти кожної дискусії: а) точне і вірне вживання, а опісля передавання слів, б) потребу з'ясовувати цілість поглядів даної людини,а не передавання коротких уривків, бо цей останній спосіб дуже часто викликує сумніви, або навіть деформує думку.

Гість ще раз висловив свій подив для зорганізовaности української громади в діяспорі. Чим більше має він нагоду познайомитись з нашим життям, подорожуючи по різних країнах, і порівняти його з життям інших діяспор, тим більше бачить він перевагу під тим оглядом українського. І тому, хоч українська діяспора в порівнянні з потугою СССР може виглядати не дуже великою, але є вона таким загрозливим і потенційно небезпечним чинником для російського імперіялізму і большевизму, що Москва, усвідомлюючи собі це, не жаліє ні трудів, ні коштів, ні людей на боротьбу з нею (діяспорою).

Чимало уваги присвятив Л. Плющ методам боротьби з большевицьким тоталітаризмом. В тій боротьбі поневолені в СССР народи, а також українська діяспора, яка є частиною української цілости, мусять бути елястичними, готовими і спосібними послуговуватися тими формами політичних акцій та протибольшевицьких виступів, які в даний час найбільше актуальні і доцільні. Тому в ніякому разі не можна відкидати, як це дехто у нас робить, масових виступів, маніфестацій, демонстрацій, тощо, бо вони не лише вказують на широке активне заанґажування української громадськости в життєвій творчості і в визвольній боротьбі українського народу, але й зміцнюють визвольні процеси, як у краю, так і серед діяспори, а крім цього показують нашому оточенні на большевицьку брехню, будьтоби тільки малі гурти брали участь в них, а не ціле суспільство, як це в дійсності є. З другого боку, „камерні" заходи політично-дипломатичні контакти з чужинним світом, меморіяли, вияснювальні матеріяли й узагалі освідомна діяльність, зв'язки і впливи в колах засобів масової інформації, акції серед суспільств і суспільних організацій світу, а головно книжка і наука — є не заступимі і ми їх повинні вживати багато більше, як це ми робимо дотепер, а найважливіше багато краще, на вищому рівні.

Очевидно, що в розмовах з Л. Плющем не можна було поминути тих актуальних проблем українського життя, дискусій та контроверсій, які останнім часом виникли. Л. Плющ так висловив свої думки стосовно визвольного процесу: визвольний процес є комплексний і багатобічний, розвивається він, переходячи від одного етапу до другого, від нижчого до вищого ступеня, а в нас він під сучасну пору від правозахисту-культурництва до патріотизму і державного самостійництва. На підкреслене питання, чи може бути українська держава дійсною в будь-якому федеративному, конфедеративному зв'язку з Росією, чи в російському демократичному, чи навіть демократично-ліберальному комонвельті, так же само підкреслено Л. Плющ відповів, що дійсна і тривала українська держава можлива тільки в повній і беззастертежній сепарації від Росії. А для цього, беручи до уваги число й динаміку російського народу, а з другого боку німецький фактор, конче потрібні зближення, тісний політичний союз і економічна співпраця народів, які є сусідами тих двох гіґантів. Отже, Україна, Чехо-Словаччина, Польща, Румунія, балтийські держави й інші цього обширу мусять шукати тієї розв'язки. Бо не можна забувати, що „силі треба противставити силу".

Л. Плющ уважає, що СССР є в стані хронічної і безвихідної економічної кризи, що приведе до радикальних змін і реформ. Хоч у своїх поглядах він є лібералом, але одночасно з тим він підкреслює, що ті зміни й радикальні реформи не прийдуть самі, що їх треба добиватися найбільше доцільними в даний час засобами. В сучасних умовах до тих засобів належать і правозахисний рух і тому цього засобу не можна відкидати.

Як відомо, Л. Плющ має доступ і працює серед европейських соціялістичних ліберальних і зближених до них кіл. На запит, яка є його ідейна база в діяльності на цьому відтинку, він дослівно сказав: „Головною ціллю є в першу чергу усвідомити окруження в тому, що большевизм, як такий, Ленін, як такий, є тільки соціялістичною маскою для більш глибокого процесу тоталітаризму". А на запит, як-же тоді погодити з тим його раніші заяви, він з'ясував: „Я вже давно не ленініст і не комуніст. Але вважаю, що заднім числом не

(Закінчення на стор. 3)

САЛЮТ ЮВІЛЯТОВІ

(У 70-річчя тижневика „Український Голос" у Вінніпеґу, Канада)

Цього року 15-го березня сповнилося 70 років від появи першого числа „Українського Голосу" у Вінніпезі. Сімдесят років тривання й діяльности це неабиякий час для українського тижневика в діяспорі. Власне такий шлях з успіхом пройшов тижневик „Український Голос" в Канаді. Тижневик цей є тісно пов'язаний з Союзом Українських Самостійників у Канаді і відданий справі Української Греко-Православної Церкви.

Літом 1909 на з'їзді українських учителів у Вінніпегу вирішено заложити Українську Видавничу Спілку і видати часопис. У зборах брав участь і багато послужив порадою тодішній редактор „Свободи" І. Ардан. Він прибув на чолі делеґації американських українців, які тоді організовано сильніші від своїх канадських братів приходили їм з порадою й допомогою.

Як і всі українські видання в діяспорі, а ще й у тому часі, коли українські поселенці в світі будували перші фундаменти свого життя, „Український Голос" перейшов через різні початкові труднощі, боровся з фінансовими нестачами, мусів перебороти спротив неукраїнського оточення. Всі слабості тодішнього українського життя відбивалися на „Українському Голосі". Але завдяки групі вірних і відданих людей та своїм виразним і шляхетним цілям — служити українському народові, а зокрема його вітці далеко за океаном в Канаді, — „Український Голос" витримав важку життєву пробу. Сьогодні він належить до передових тижневиків української Канади, має солідну матеріяльну базу, його підтримує велика частина української громади.

Можна мати певність, що і в майбутньому, яке буде для нас у світі, а ще більше для українського народу на батьківщині, бурхливе важливими подіями й небезпечне, „Український Голос" чесно і з успіхом виконає своє завдання. Бо хто стоїть зі своїм народом, що працює для нього і служить йому, той перетриває навіть найбільші ускладнення й труднощі.

Салют і найкращі побажання Ювілятові!

„Свобода"

З НАШИХ БУДНІВ

ПЕРЕДВЕЛИКОДНЄ

Либонь вийде воно так, що добрі люди-християни вже відсвяткують святий Великдень (цього разу за соборним стилем) та й Провідну Неділю проведуть, як годиться, на могилах близьких і рідних, — тільки я „неначе заклятий", як писав Тарас Шевченко, далі прочитуватиму різдвяні карточки, надіслані мені до лікарні ще на Різдво Христове цього року, впарі з бажанням щасливого видужання...

Ох, які ж красні, які зворушливі карточки присилали мені добрі друзі, приятелі мої сердечні! Ось, для прикладу, що писав мій добрий приятель і Лисячий „Бос", наш знаменитий Еко з далекого Детройту, на власноручно вимальованій карточці:

„Дорогий Івасю, — писав химерно-артистичними за крутасами, — ми обоє з Мамою (з Дружиною, Пані Марісю) дуже турбуємося Вашим здоров'ям. Мама три рази у день молиться за Ваше подужання, а я тричі денно випиваю за Вас по шалабойдикові... Щось поможе!"

І справді допомогло! А Мамина молитва, мабуть, таки найбільше, бо материна молитва „ломить залізо", як це ми читали колись, в дитинстві, в читанці для першої кляси народної школи... Правда, інколи трохи мені коло серця зашкребе, коли хтось мені скаже чи напише, що він перехилив за мене зайву чарчину; а мені самому за моє власне бідне здоров'я не можна ані понюхати оковитої! Але завжди мелькає в серці іскорка надії, що ласкавий Господь зніме з мене і цю покару...

У цьому місці пригадалась мені та щаслива година, коли мене виписували з лікарні. На відхідному акуратно мене зміряли, обслухали, обстукали, а наприкінці дві чорні медсестри в білому підтягли під мене вагу, подібну до такої, на якій колись у нас, у Бібрці, на торговиці важили солому або сіно. А там підійшов і мій пан лікар, щоб здоровий був...

— Ну, що ж, Івасю, — спитав, — може, на прощання дати вам якусь шприцу? Може, вам ще щось доляґає?

— Ой, пане докторе, — відповідаю, — мушу вам пожалітися, що цієї ночі напала на мене поганюща гикавка, що не дає мені спокою.

— А чому ви, національний друже, дивуєтеся, що вам гикається? — спитав пан доктор з східною усмішкою. — Таж це ваші трункові друзі на політичному перелазі „Лиса Микити" так сердечно споминають вас і, випиваючи за ваше подужання, приговорюють за кожною чаркою: „Дай, Боже, йому здоров'я!"

Чого і всім Вам із цим Святим Великоднем від щирого серця бажаю!

Ікер

Людмила Волянська

СЕРЙОЗНЕ ІСТОРИЧНЕ КНИЖКОВЕ ВИДАННЯ

(2)

Німецькі документи будуть опубліковані мовою оригіналів, тобто по-німецькому, бо тоді вони матимуть найбільшу вартість для дослідників. Хоч не всі передплатники „Літопису УПА" знають німецьку мову, ми гаряче рекомендуємо купити теж ці томи, вже хоч би ради ілюстрованого матеріялу, вступних статтей, довідок та інших інформацій, які в них будуть поміщені теж і українською мовою. Назагал ці томи міститимуть дуже багатий і всесторонній матеріял про УПА, хоч часто тенденційно насвітлений.Тому ці томи варто придбати чи передплатити для бібліотек. "

Два томи, які також вже готові до друку і які появляться перед або після томів німецькою мовою, це матеріяли з архівів УГВР, які є закордоном у Закордонному Представництві. Про ці матеріяли говорить д-р Потічний, що вони вивезені у великій більшості закордон ще за німецької окупації. Тут є також архіви Головного командування УПА. Дещо з цих матеріялів принесене пізніше кур'єрами з України чи рейдуючими відділами УПА. І Закордонне Представництво і Місія УПА зберігають чимало з них, як також ЗЧ ОУН та навіть приватні особи. Всі ці документи, зібрані разом, дадуть досить всебічний образ діяльности УПА, армії, про дисципліну якої сказано в німецьких документах, що „дисципліна є така, якою може похвалитися найкраща армія"!

Проф. д-р Потічний зазначив, що ці книги двадцятитомника охоплюють лише те, що стосується Української Повстанської Армії, а не історії ОУН, хоча дуже часто тяжко розмежувати події, що безпосередньо пов'язані з генезою УПА, а які — зі збройним підпіллям, бо вони часто сплітаються поміж собою. Одначе, досі редакції пощастило триматися стисло проблематики УПА.

Завдяки такому підходові до справи редакції вдалося творити досі в чисто соборницькому і понадпартійному дусі. Це слідне і в складі редакції і в пріоритетах (як бачимо, Волинь і Полісся охоплені в першу чергу, бо тут розпочалася збройна боротьба з брунатним окупантом у 1942 році) і в тому, що серед груп, які підтримують видавництво матеріяльно, є соборна українська громада без огляду на політичні переконання і передусім обидві організації військові: Об'єднання кол. Вояків УПА в ЗСА і Канаді та Товариство кол. Вояків УПА ім. ген. хор. Тараса Чупринки в ЗСА і Канаді.

У тому самому дусі редакційна колеґія бажає продовжувати працю до повного завершення цього монументального історичного видання, подібного якому небагато в українській історіографії.

Здається, що не досить знову й знову повторювати про велетенське значення і важливість цього „Літопису УПА". Адже знаємо, що російсько-большевицький окупант на рідних землях тепер бажає все представити як авантюру малої скалі, — кажуть наші відвідувачі, панове Потічний і Гунчак, — а двадцятитомник дає імпозантний образ могутнього руху, спираючи цей висновок не на „побожних бажаннях", а на джерельних документах, матеріялах своїх і чужих, з якими редакція має тепер до діла. Це була армія 80-120 тисяч вояків, добре вивінувана автоматичною зброєю, зі своїм фаховим командним складом і мотивацією, якій позаздрити може кожна армія кожної країни.

Ми самі недооцінювали цієї своєї збройної одиниці, а тепер, — повторюємо, — на підставі донесень чужих розвідок, чужих поліцій, чужих полонених і учасників УПА, в додатку до свідчень своїх власних і своєї документації, бачимо справді величний і героїчний образ УПА і її титанічну боротьбу, і її гетакомби жертв.

Але ось про жертви, за якими ми плачемо з правом, але які були таки неминучі і неуникнимі і які „виповнили період нашої історії власнопідметним змістом та створили політичну базу для дальшої боротьби нашого народу" Бо в кривавій статистиці жертв Другої світової війни за „не за Україну, а за її ката", як сказав би Шевченко, червоного чи брунатного загинуло один мільйон і 300 тисяч українців з совєтського боку і вісім тисяч — з німецького, а за власні інтереси — лягло біля 20 тисяч осіб.

Все це, очевидно, страшні цифри, і втрати війни не рахуються самою „кривавою альґеброю". В боротьбі УПА, не лише вона сама зазнала втрат, але спричинила ворогові і людські і політичні втрати. Про це читаємо в „Сучасності" за квітень 1978 в статті „Статистика жертв і її політичні імплікації" таке:

— „Чим і ким ми сьогодні були б і за що нас уважав би світ, якщо б усе, на що ми здобулися в Другій світовій війні, це був би по одному боці табір російських коляборантів з ярликом УССР і по другому — табір тих, які, не зважаючи на наявні цілі політики та злочини нацистів в Україні, утопійно вірили в можливість використання Німеччини для українських національних цілей". Всім тим, що ще сумніваються в світлому минулому УПА, цей „Літопис УПА" прояснить справу.

І ось ще про самі томи „Літопису УПА": друкуються всі документи в мові оригіналу, в якій були написані, але в кожному розділі є докладне резюме мовою українською, якщо матеріял неукраїномовний, і англійською, якщо україномовний. У кожному томі є до 30 сторінок англійських пояснень, вони включають також вступ і закінчення. У кожному томі, як це є звичаєм у академічних виданнях, є показник, список скорочень, список мап та ілюстрацій, з усіма даними для каталогування тощо. Обидва томи, 3-ій і 4-ий, мають внутрішню обкладинку з оригіналу підпільного журналу „Чорний Ліс", інші книжки — мапу Волині і Полісся. Книжки гарного зовнішнього вигляду: полотняна зелена тверда оправа із золотим написом та емблемою УПА, яку виконав мистець Мирон Левицький. Бездоганний друк, як „в старі добрі часи", коли книжки друкувалися дбайливо і не „офсетом", виконаний в торонтонській друкарні „Київ".

У книжках є матеріяли й російською мовою, в наступних будуть і польською. З російських — це все

(Закінчення на стор. 3)

ТЕРОРИЗМ ЗНОВ ОЖИВАЄ В ЕСПАНІЇ після короткої перерви, зв'язаної мабуть з самоуправними виборами 10 березня. Одначе найбільше зросту терористичних сподіються щойно з наближенням черговоі Гельсінкської конференції, яка має відбутися у Мадриді. Еспанська поліція відкрила на передмісті Мадриду нелеґальну фабрику зброї та заарештувала у зв'язку з цим двох людей, які пов'язані з крайніми правими колами.

ПЕНТАҐОН ПОШИРЮЄ ПРОДАЖ ЗБРОЇ ЄГИПТОВІ для зміцнення його оборонних спроможностей. З Пентаґону повідомлено, що Єгиптові буде продано більшу кількість бойових возів на суму дол. 142,4 міл. Зброя ця конче потрібна Єгиптові, щоб заступити застарілі совєтські бойові вози, які Єгипет набув раніше.

ДЕПАРТАМЕНТ ОБОРОНИ У ВАШІНҐТОНІ ПОВІДОМИВ через свого преставника у Конґресі, що Куба постачає зброю лівацьким терористам і партизанам у Сан Сальвадорі, уживаючи посередньої дороги через Гондурас. Після вбивства архиєпископа Оскара Арнульфо Ромеро, терористи засипали різні житлові осередки Сан Сальвадору понад 30 бомбами. За цілий рік терористи вбили понад 700 людей.

СВІТОВІ ВАЛЮТИ ДЕВАЛЬВУЮТЬСЯ, А ФІНЛЯНДІЯ піднесла ціну своєї марки на 2%. Одночасно з тим уряд робить інші заходи, щоб зменшити інфляцію, яка досягнула 9% у річному відношенні.

БРИТІЙСЬКИЙ УРЯД ПЕРЕВОДИТЬ ДАЛЬШІ ОЩАДНОСТІ В БЮДЖЕТІ, підносячи податки і ціни на деякі продукти та обтинаючи державні видатки. Марґарета Тачер, прем'єр-міністер Великої Британії, таким чином у відрізненні до інших політиків консеквентно виконує свої передвиборчі обіцянки.

У ПОЛІТИЧНОМУ ПРОЦЕСІ ПРОТИ ДИСИДЕНТІВ НА ТАЙВАНІ прокуратор зажадав кари смерти для 8 дисидентів, хоч перед тим пропонував лагідний вимір кари. Така зміна умотивована мабуть тим, що підсудні широко розказали про тортури, стосовані слідчими органами в часі слідства.

СЕРЙОЗНЕ ІСТОРИЧНЕ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

В редакції „Свободи" проф. д-р Петро Потічний і проф. д-р Тарас Гунчак розмовляють з ред. Людмилою Волянською про видавничі успіхи й проблеми „Літопису УПА".

заклики головного командування УПА до різнонаціональних вояків Червоної армії: до азербайджанців, вірмен, білорусів, татар, грузинів, узбеків, казахів, туркменів, таджиків, башкірів, народів Уралу, Волги і Сибіру, до народів Азії, і навіть самих росіян. Є заклики до черкесів, кабардинців, осетинів, чеченців, адиге, лезгинів, інгушів. Зрештою, всього не переказати, що містить в собі „Літопис УПА". І тут одна порада — набути для себе ці книги, і можна бути певним, що вони не тільки прикрасять значно кожну домашню бібліотеку, але раз-у-раз братимуться з полиць, бо матеріял насправді таки цікавий.

Це видання варте того, щоб його підтримали найширші кола нашого громадянства, — до цього закликає читачів „Свободи" співредактор Петро Потічний в імені і головного редактора Штендри. Наша рекляма допоможе видавництву „Літопису УПА" поширити коло передплатників, здобути додаткові підписки до бібліотек, дістати пожертви на прес-фонд чи щедрих фундаторів.

Щоб нікого не поминути мовчанкою, хто допоможе матеріяльно і вже допоміг, Видавничий комітет „Літопису УПА" подбав про появу спеціяльного „Бюлетеня" „Літопису УПА", перше число якого розсилається з четвертим томом. Тут, в бюлетені, крім звернення до читачів є ще докладні списки збірок на двадцятитомник Літопису, листування редакції з читачами, подяка громадянство від видавництва, список подарованих бібліотеці УПА книжок. (Це добра нагода для добродіїв УПА надсилати і гроші і книжки в подарунок бібліотеці „Літопису УПА" на таку адресу видавництва з дopискою „Бібліотека": Litopys U.P.A., c/o Kiev Printers Ldt., 2366 Dundas Street West, Toronto, Ontario M6P 1W9.

Є в Бюлетені і дві посмертні згадки про св. п. Петра Миколенка-Байду і св. п. Івана Козака-Бориса, членів Видавничого комітету „Літопису УПА", які несподівано відійшли на „Вічну ватру". Бюлетень появлятиметься в разі потреби контакту з читачами неперіодично.

Проф. д-р Петро Потічний вірить, що фонди знайдуться і що знайдуться кольпортери для видань. Книжки розходяться, але треба, щоб розходилися швидше. Він також переговорює, щоб знайти кольпортерів і в інших країнах, зокрема в Німеччині. Подорожував вже з цією метою по світі. Відвідав навіть Китай, хоч і не в справі Літопису цей раз. Д-р Потічний нещодавно повернувся з Китаю, куди їздив на запрошення Китайської Академії суспільних наук і Інституту світової політики, разом з проф. д-ром Боцюрковим і ред. Б. Левицьким. Вони пробули там один місяць. Взагалі д-р Петро Потічний має про що розповісти: чи це про унікальні конференції в МекМастерському університеті, як це мало місце наприкінці 1974 року про „Сучасну Україну" з участю понад 30 учених, багато з них — із світовим ім'ям; чи це про польсько-українську конференцію в 1977 році — „Польща і Україна — минуле і сучасне". Це були особливі конференції, і *такі* конференції — не літературні, що так скажу — можливі лише в Канаді.

Плянується там і російсько-українська конференція. До всіх цих конференцій видані відповідні книги з аґендою. На всьому слідно руку невтомного професора Петра Потічного.

Листаючи чотири книги Літопису, набираєшся певности, що він буде завершений дуже успішно, якщо справа спочиває в руках таких людей, а їх же цілий гурт — Видавничий комітет складається з таких членів: С. Баб'як, С. Ґоляш, В. Дашко, А. Дольницький, М. Ковальчин, М. Кошик, Б. Крух, М. Кулик, М. Лебедь, Ю. Лопатинський, В. Макар, М. Мігус, В. Новак, С. Новицький, Р. Петренко, П. Потічний, З. Соколюк, В. Сорочак, Я. Струтинський, М. Федак, Марта Філь, Л. Футала, І. Юрко, Л. Шанковський, Є. Штендера.

Сам Петро Потічний упівець, хоч дивуєшся, як і коли він встиг ним бути, адже він народився в 1930 році. На запитання, усміхається і каже, що мав 14 років, як пішов до УПА і пробув там три роки... Тоді розумієш, чому в синіх очах є відблиски сталі, і теж знаєш, що кожну працю виконає і кожне слово дотримає, якщо пообіцяє. Гарт упівський пізнати можна і на патріотизмі, що йому немає меж.

На відході вже, бо треба оглянути і Українську Будівлю, і друкарню „Свободи", і бібліотеку та архів, як слід порозмовляти і з головними урядовцями УНСоюзу, — проф. Потічний і проф. Гунчак кажуть про те, який позитивний відгук дістають ці видані чотири томи „Літопису УПА". Відгук є і серед військових кіл і серед журналів, що займаються слов'янською проблематикою. Рецензували прихильно і „Славік рев'ю" і „Канедіен славік пейперс" та інші. Цими матеріялами, наприклад, зацікавилися і китайці та корейці. А тепер „Літописом УПА" зацікавиться вся читаюча українська діяспора.

(Кінець)

ВІДГОМОНИ ГІТЛЕРІВСЬКОЇ ДОБИ В НОВІТНІЙ ІСТОРІЇ НІМЕЧЧИНИ ЩЕ НЕ ПРИТИХЛИ. Німецька публічна опінія з малими вийнятками домагається припинення процесів проти колишніх гітлерівських діячів, запідозрілих у різних злочинах, але обов'язуючі закони стоять тому на перешкоді. Одначе, тих процесів так мало, що вони вже не мають більшої ваги. Зате непокоять об'яви, покищо тільки спорадичні, відродження гітлеризму. 25 березня відбувся в Мюнхені процес проти двох старшин нової німецької армії, які буцімто не припиняли своїх вояків, коли ті співали гітлерівський гимн „Горст Вессель Лід" та викрикували протижидівські гасла. Суд не знайшов доказів вини і старшин звільнив.

НА ОСТРОВІ ТАЙВАН СУДЯТЬ ДИСИДЕНТІВ. Лін Гі-гюнґ, один з парляментарних лідерів Тайвану, станув перед судом за свої опозиційні погляди і за діяльність незгідну з політикою сучасного Куомінґтанського уряду. На суді висунено закиди, що підсудного і його товаришів тортували; судову атмосферу загострило вбивство шостирічної дочки підсудного, якому публічна опінії надає політичний характер і пов'язує з опозиційною діяльністю батька.

ПРЕЗИДЕНТ ФРАНЦІЇ ЖІСКАР д'ЕСТЕН ПУБЛІЧНО заявив, що колиб Франція „узгіднювала свою політику з політикою іншої країни, то хоч французька політика була б тоді простішою, але вона перестала б бути собою".

ЛЕОНІД ПЛЮЩ ІНФОРМУЄ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

слід перемінювати свою біографію. Був, то був, і це треба залишити без змін, а не брехати".

І на кінцевий запит про його становище до релігії і віри він сказав: „Проблема віри то особиста, а навіть інтимна справа кожної людини. Для мене проблема віри, чи невіри-атеїзму це глибока і складна духовна проблема і вона не для мітінгів і не для інтерв'ю... Проблеми віри і віроісповідання не повинні заважати в державному будівництві".

Леонід Плющ

НОВИЙ ГОЛОВА УКРАЇНЦІВ...

(Закінгення зі стор. 1)

нала Сліпого як архиєпископа Львова.

Хоча Папа особливо підкреслював, що архиєпископ Любачівський був першим на листі кандидатів, яка вийшла у наслідок секретного голосування 15-ох українських єпископів (зібраних) на спеціяльному Синоді від понеділка, ватиканські джерела заявили ясно, що вибір був контроверсійним.

Архиєпископа Любачівського уважається за поміркованого націоналіста, який сподівано погоджуватиметься з політикою детанту Ватикану. (Ці джерела) додають, що цю політику у минулому гостро критикували більш войовничі українські католицькі владики, зокрема кардинал Сліпий, який перебув 18 років у совєтських концтаборах. Кардинал проживає у Ватикані від часу його звільнення з табору в Сибірі і прогнання зі Совєтського Союзу в 1963 році як вияв доброї волі у сторону Папи Івана XXIII.

Більш того, можна очікувати, що архиєпископ Любачівський працюватиме тісно з Курією, адміністративною установою Ватикану, твердять ці джерела. Вони додають, що інші кандидати настоювали б на більшу незалежність від Риму.

Критикують рішення щодо Філядельфії

Коли він був назначений на філядельфійський пост, кілька українських католицьких владик скритикували це потягнення у листах до Папи. Вони твердили, що українська католицька ієрархія повинна заповнити цей пост, а не Папа.

Архиєпископ Любачівський, якому 65 років, народжений у Долині біля Львова. Він був висвячений на священика в Україні, а відтак студіював в Австрії і Римі. Він написав багато наукових праць з питань літургії.

Ватиканські спеціялісти твердять, що з уваги на його зацікавлення літургією його вибір на наслідника кардинала Сліпого був природнім, тому що Українська Католицька Церква, яка є в розсіянні у Північній Америці, Европі і Латинській Америці, знаходиться віч-на-віч із серйозними рішеннями в ділянці літургії.

Багато з молодших членів Церкви вже не знають української мови, яку вони чули як її вживали їхні прабатьки. Місцеві українські католицькі церкви старались з різним успіхом впровадити англійську, еспанську чи німецьку мови у літургію, що у наслідку створило серйозні проблеми єдности та ідентичности, твердять ці джерела.

Вони додають, що це могло сильно заважити на рішенні Папи в користь архиєпископа Любачівського. Папа глибоко затурбований питаннями єдности та питаннями літургії і катехизму.

Але багато спостерігачів у Ватикані поставили назначення філядельфійського владики у контекст відносин поміж Ватиканом і комуністичними країнами.

Папа прийняв двоторову політику у відношенні до Совєтського Союзу і комуністичних режимів Східньої Европи.

Він настоює на більшій свободі віроісповідання і освіти в Католицьких Церквах Східньої Европи і він заявив ясно, що він готовий вжити ввесь можливий моральний тиск у цьому напрямку.

Однак, коли йдеться про зовнішні відносини поміж Ватиканом і комуністичними урядами і поміж країнами Заходу і Сходу, то він сильно заявився за детантом і співпрацею.

В Асторії відзначили 30-річчя смерти Р. Шухевича — Т. Чупринки

В неділю, 16-го березня ц.р., Організації Українського Визвольного Фронту — 35-ий Відділ ООЧСУ, ОЖ ОЧСУ Осередок СУМ-А ім. Михайла Сороки, Панахидою в церкві Чесного Хреста, яку правив Отець-парох Христофор Войтина ЧСВВ, і співав зібраний церковний хор під диригентурою О. Длябоги та святочними сходинами в Домі СУМ-А, відзначили 30-річчя з дня геройської смерти ген. хор. Романа Шухевича-Тараса Чупринку.

Сходини відкрив, вказавши на велику втрату українського народу з приводу загину у бою з комуно-московськими наїзниками ген. Тараса Чупринки, голова Відділу ООЧСУ Мирослав Сєнтий, а вступне слово сказав культурно-освітній референт Василь Наум, який також провадив цілістю програми.

Присутні вставанням з місць і однохвилинною мовчанкою вшанували світлу пам'ять Головного Командира неустрашимої Української Повстанської Армії. Головну доповідь про Чупринку виголосив Ігор Зварич, голова Президії Світового Товариства Української Студіюючої Молоді ім. Міхновського. Зхарактеризувавши постать залізного воїна, яким без сумніву був Роман Шухевич, доповідач підкреслив, що на боротьбі УПА виховувалось молодше покоління, яке засвідчує тепер неперервність українського революційного бою з Москвою там в Україні і на цілій території СССР.

У мистецькій частині виступили брати Володимир і Іван Лехіцькі, які на бандурах дуже вміло відіграли три пісні і пані Стефанія Наум з рецитацією поезій про Чупринку.

Святочні сходини закінчено відспіванням пісні: „Не пора..."

Н.Н.

РОСІЯНИ ПОСТАЧАЮТЬ РОСІЙСЬКО-АФГАНСЬКІ СЛОВНИКИ ОКУПОВАНІЙ ними країні Афганістан, що свідчить, що їм не спішиться відступати з цього терену. Цих словників друкують 50,000 примірників і вони приготовані в двох виданнях — одні для афганців, які розмовляють мовою „пашто", а інші — для тієї групи громадян Афганістану, які розмовляють мовою „дарі", що є другою поширеною мовою країни. Кожний варіянт словника включатиме чотири тисячі російських слів, найбільш уживаних в щоденній мові, і це теоретично дасть можливість афганцям порозуміватися з їхніми окупантами, — пише „Нюзвік" з 31-го березня.

МАБУТЬ ПЕРЕРАХУВАЛИСЯ ГІНДУСЬКІ КОМУНІСТИ, які у недавніх виборах всіми засобами підтримували кандидатуру Індіри Ганді. В провінції західнього Бенгалю, де комуністам удалося перебрати владу, від декількох днів поширюються страйки і різні заколоти. На чолі стоять преставники молодіжних організацій, які входять у склад політичного об'єднання Індіри Ганді. З досвіду відомо, що у випадках таких внутрішніх неполадків прем'єр-міністер І. Ганді застосовує випробувані методи: розв'язує провінційну владу й передає її центральному правлінню. Комуністи пробують робити протизаходи.

ОБРАЖЕНИЙ АУҐУСТО ПІНОЧЕТ ПЕРЕРВАВ СВОЮ ОДИНАДЦЯТИДЕННУ АЗІЙСЬКУ подорож, після того, як президент Філіппін Фердінанд Маркос відмовився з ним зустрітися, і погрожує зірванням дипломатичних стосунків з Філіппінами Чілійський президент мав намір побувати у Філіппінах п'ять днів, а також приватно відвідати Гонг Конг і Тагіті. В суботу 22-го березня Піночет полетів на острів Фіджі, звідки мала розпочинатися ця подорож по Азії, щоб дати відчути тим країнам „присутність Чіле в Азії". Відкликавши після цього „приниження" його особи поїздку, Піночет повернувся в Сантяго, де його зустріли тріюмфально чілійці, як героя.

КОМПАНІЯ БОІНҐ, ЯКА СПЕЦІЯЛІЗУЄТЬСЯ у продукції літаків та різних ракет, одержала контракт від Пентаґону на продукцію 3,400 кружляючих ракет коштом 4 більйонів долярів на протязі наступних сімох років. У свою чергу, компанія Боінґ законтрактує понад 30 інших фірм для поодиноких етапів продукції. Кружляючі ракети подібні виглядом до „літаючих торпед" з атомовою головкою, що їх можна скинути з літаків типу Б-52. Пентагон уважає, що продукція тих ракет матиме „значний вплив" на рівновагу сил поміж ЗСА й СССР.

ЯК ІНФОРМУЮТЬ РЕЧНИКИ ЕМІҐРАЦІЙНОЇ і Натуралізаційної Служби ЗСА, до стейту Фльорида в одному тільки місяці березні прибуло 1,250 втікачів з острова Гаїті, де від років населення живе в нужді під суворим режимом президента Жана-Кльода Дювалія. Багато втікачів, твердять речники Служби, гинуть в дорозі з Гаїті, старяючись продістатись на американський суходіл у малих, саморобних човнах. Хоч деякі з втікачів звертаються до американської влади з проханням політичного азилю, речники Служби твердять, що головною причиною їхньої втечі є нужда в Гаїті. Пересічний річний заробіток громадянина Гаїті в 1978 році виносив 218 долярів. На Фльориді під цю пору перебуває біля 12,000 втікачів з Гаїті.

ДОСЛІДИ, ЩО ЇХ ПЕРЕВЕЛА ГРУПА ЛІКАРІВ і фізіологів над 2,100 чоловіками і жінками при Каліфорнійському університеті у Сан Дієго виявили, що хронічне вдихування диму некурящими, які перебувають в кімнатах разом з курцями спричинює пошкодження віддихових проходів у легенях. Висліди цих дослідів, що ними відали д-ри Джеймс Вайт і Герман Фреб, будуть опубліковані у „Медичному журналі Нової Англії", який має появитись цього тижня. Це правдоподібно посилить рух серед населення країни проти куреня у ресторанах, на літаках, поїздах та інших публічних місцях. Минулого року наукові досліди виказали, що діти батьків-курців вже при народженні виказують ушкодження легенів.

МІСТА МІДДЛТАВН І ОКОЛИЦЬ БІЛЯ Тримилевого острову у Пеннсильванії, де рік тому попсувся реактор нуклеарної електричної станції, протестує проти випущення в повітря залишків радіоактивного газу криптом-85, бо це безпосередньо загрожує їхньому здоров'ю. Крім того, проживаючи вже цілий рік у постійному страху про можливі наслідки радіяції, мешканці довколишніх міст виказують симптоми психологічних едуг, надмірного поденервовання тощо. Протести населення проти випущення радіоактивного газу з реактора примусили федеральні і стейтові власті зарядити переслухання, які проходять в дуже напруженій атмосфері.

НЕДАВНО ПОЧАЛИСЯ МИРНІ ПЕРЕГОВОРИ МІЖ демократичною Південною і комуністичною Північною Кореями. Ціллю переговорів є зближення, а в дальшому з'єднання двох частин однієї нації. Та ці переговори зовсім не перешкоджають північно-корейському урядові продовжувати свої аґресивні пляни на теренах і водах Південної Кореї. Швидкий бойовий корабель Північної Кореї пробував на водах Південної продовжувати своє „мирне" діло. Південні корейці відповіли вогнем і в бою затопили північнокорейське судно.

Пресовий Фонд „Свободи"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що надіслали свою пожертву на фонд „Свободи" та її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

ЛИСТА Ч. 9

С. Тищенко, Наяк	$25.00	І. Деркач, Калюмет Ситі	2.50
І. Новак, Мілвокі	20.00	О. Дикий, Бронкс	2.50
Ф. Возьний, Маямі Біч	12.50	М. Дорожинська, Савт Голленд	2.50
П. Іваш, Маямі	12.50	Г. Дробний, Детройт	2.50
д-р А. Мацюрак, Елмвуд Парк	12.50	М Еллів, Ню Йорк	2.50
П. Сокіл, Стоктон	12.50	М. Іванко, Бріджпорт	2.50
П. Кучкуда, Брік Тавн	10.00	о. В. Іващук, Байон	2.50
С. М. Пелачик, Морріставн	10.00	В. Загайкевич, Кренфорд	2.50
Я. Рубель, Вейсайд	10.00	О. Загайкевич, Бедфорд	2.50
д-р Р. Семенюк, Кіркленд	10.00	Т. Кікцьо, Бріджвю	2.50
В. Студней, Гіллсайд	10.00	В. Клосник, Елмонд	2.50
М. Туранський, Ню Йорк	10.00	Ф. Когут, Бруклин	2.50
Б. Волошинович, Ст. Пітерсбурґ	7.50	Е. Козюпа, Ню Гейвен	2.50
М. Волошинський, Монтреаль	7.50	П. Королишин, Н. Галедон	2.50
І. Олійник, Бет	7.50	М. Космина, Толідо	2.50
М. Хархаліс, Торонто	7.50	С. Костик, Ню Йорк	2.50
В. Череватюк, Маямі	7.50	В. Костюк, Вудсайд	2.50
А. Вацлавський, Форест Гиллс	5.00	Я Кравчук, Парма	2.50
М. Гаманюк, Філядельфія	5.00	М. Кузув, Сомерсет	2.50
Т. О. Павлик, Асторія	5.00	Е. Кулик, Рочестер	2.50
Г. Семенів, Рочестер	5.00	Т. Куропась, Детройт	2.50
М. Середович, Сиракюз	5.00	Я. Леськів, Юніон	2.50
А. Стародуб, Індіянополіс	5.00	М. Литвинець, Рочестер	2.50
М. Струк, Парма	5.00	С. Макітра, Бет	2.50
С. Хомин, Боффало	5.00	О. Маціївський, Торонто	2.50
І. Ліщак, Янґставн	4.50	М. Мельниченко, Енґелвуд Кліффс	2.50
І. Павлюк, Калґари	4.50	М. Міщенко, Мт. Проспект	2.50
С Фецович, Норт Порт	4.50	В. Мудрий, Санісайд	2.50
М. Костів, Ґардена	3.00	д-р М. М. Небелюк, Саскатун	2.50
П. Піжицький, Ст. Кетринс	3.00	О. Паньків, Вестон	2.50
Е. Скоцко, Колсвілл	3.00	В. Пастушак, Маркус Гук	2.50
Р. Хаджай, Віндсор	3.00	І. Пахолюк, (В) Вирлінґейм	2.50
А. Штанько, Лонґ Айленд Ситі	3.00	Я. Порчовський, Акрон	2.50
В. Альбощий, Монтреаль	2.50	М. Прибильський, Озон Парк	2.50
д-р Р. Барановський, Кергонксон	2.50	С. Пущинський, Бруклин	2.50
В. В. Бемко, Ст. Пітерсбурґ	2.50	Р. Рибак, Ст. Пол	2.50
П. Борковський, Манагавкін	2.50	Т. Рибка, Чікаґо	2.50
Б-во св. Атанасія, Відд. 421 УНС, Реджойна	2.50	П. Саварин, Едмонтон	2.50
д-р Д. Братуш, Рочестер	2.50	Л. Семущак, Вудсайд	2.50
Д. Візниця, Ню Бранcвік,	2.50	д-р М. Фішер-Слиш, Кенкакі	2.50
В. Вірстюк, Едмонтон	2.50	В. О. Стефаник, Едмонтон	2.50
О. Граб, Лаудердейл	2.50	С. Темченко, Монтреаль	2.50
М. Гук, Ст. Пол	2.50	Л. Тертичний, Форд Ситі	2.50
І. Ґавур, Кент	2.50	М. Теслюк, Парма	2.50
А. Данильчук, Бруклин	2.50	А. В. Траска, Еллікот Ситі	2.50
О. Даниш, Сієтл	2.50	С Торбин, Картерет	2.50
Ю. Демченко, Байон	2.50	Д. Хухра, Кергонксон	2.50
С. Демянчук, Клей	2.50	В. Яґла, Ґетборо	2.50
М. Дербуш, Мінneaполіс	2.50	А. Карпюк-Ясек, Фінікс	2.50
		В. Ничай, Чікаґо	1.00
		А. Озеранік, Линколн Парк	1.00

Вступайте в члени УНС!

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

МАРІЯ ЗАТИРКА, членка УНСоюзу Відд. 207 в Савт Дерфілд, померла 26 січня 1980 р. на 77-му році життя. Нар. 1903 р в Україні; членкою УНС стала у 1927 р. Залишила у смутку чоловіка Йосифа, доньку Ірену і сина Йосифа. Похорон відбувся на цвинтарі св. Бриґіди в Гадлей, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
Павло Рева, секр.

СЕМЕН ПОЛУЯН, член УНС Відд. 497 ім. М. Міхновського в Едмонтоні, помер 3 грудня 1979 р. на 84-му р. життя. Нар. 1895 р. в Харкові, Україна; членом УНС став у 1959 р. Залишив у смутку дружину Анну і доньку Александру. Похорон відбувся 6 грудня 1979 р. на цвинтарі св. Михаїла в Едмонтоні.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Наконечний, секр.

ІВАН ПОРИТКО, член УНС Відд. 239 св. Юрія у Філядельфії, Па., помер 31 січня 1980 р. на 85-му р. життя. Нар. 1895 р. в Княгиничах, Зах. Україна; членом УНС став у 1950 р. Залишив у смутку дружину Оксану, сина Юрія, 2 внуків, братів у ЗСА — Романа, Дам'яна і Богдана; в Україні — Петра, Григорія і Константина, сестру Марію та ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 5 лютого 1980 р. на цвинтарі у Факс Чейс, Філядельфія.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Винницький, секр.

АННА ДАЦИШИН, членка УНС Відд. 207 у Савт Дерфілд, Масс., померла 14-го січня 1980 р. на 85-му р. життя. Нар. в Україні; членкою УНС стала у 1944 р. Залишила у смутку родину: Ольгу Боберську, Йосифа і Романа Дацишин, Софію Ґаловка, Анну Чек й Ірену Луке. Похорон відбувся на укр. кат. цвинтарі Голі Ґовст в Ватлей, Масс.

Вічна Їй Пам'ять!
Павло Рева, секр.

ВОЛОДИМИР ГОРОХ, член УНСоюзу Відділ 22 Доброї Волі в Чікаґо, помер 15 лютого 1980 р. на 62-му році життя. Членом УНС став у 1936 р. Залишив у смутку дружину Ельзу, дочку Дебору, матір Ольгу, братів: Михайла й Івана і багато сестрінків і братанків. Похорон відбувся 17 лютого 1980 р. на укр. кат. цвинтарі св Миколая в Дес Плейнс, Ілл.

Вічна Йому Пам"ять!
Управа

● РОЗШУКИ ●

ANNA ARTEMENKO
contact WILLIAM W. GRESHAM
c/o Dr. Thomas J. McIlveen
605 S. First. Chickasha. Okla. 73018

● ДО ВИНАЙМУ ●

ДО ВИНАЙМУ
ДВО-КІМНАТНЕ ПОМЕШКАННЯ
На партері, до городу, близ. сабвею в Бруклині, Н. Й.
(212) 259-0270

ДО ВИНАЙМУ
2 АПАРТАМЕНТИ
4 і 3 кімнати. Добра околиця. Помірковала ціна.
Тел.: (201) 471-3289

В Ню Йорку в Manhattan-і винаймається велика світла
КІМНАТА
з користуванням кухнею.
Телефонувати в будні від 9 до 9, а в неділю від 9 до 12 і від 5 до 9.
Телефон: (212) 368-0588

Ірвінгтон, Н. Дж.
ДО ВИНАЙМУ
3 (ТРИ) КІМНАТИ
На 3-му поверсі, огрівання, гаряча вода і газ до варення. Добра, спокійна дільниця, близько Народного Дому. Добра комунікація, $165.00. Побажані: бездітне подружжя або самітня особа, в середньому або старшому віці. Дзвонити від 9-1 по пол. або 6-10 веч.
(201) 374-9732

● НА ПРОДАЖ ●

НА ПРОДАЖ
2-РОД. ДІМ
Викінчений підвал. Woodhaven-Queens. Ціна $76,000.00.
Тел.: (212) 296-7825

● REAL ESTATE ●

KERHONKSON, N. Y.

2 Houses — 5 years old. 11 acres. Almost 5,000 feet frontage. All level. 2 miles from Soyuzivka. $59,000.

— o —

Ranch home. 3 bedrooms, 1½ baths. Garage. 1 1/3 acres level land. Excelent condition. $25,000.

— o —

18 acres on Rte 44/55 with over 1,000 feet frontage. level land. $2,000 per acre.

KATES REALTY
Kerhonkson, N.Y. (914) 626-4141
(212) 639-5589

ОКАЗІЙНО продається у Vailsburg (Newark), N.J., близ. укр. кат. церкви і школи,
2-ПОВЕРХОВИЙ МУР. КОМЕРСІЙНИЙ БУДИНОК
Модерне банкове приміщення, 2 склепи, 14 просторих, чистих помешкань, 2 — 2 кімн., 2 — 4 кімн., 10 — 3 кімн. Річний прихід — $37,630.00, 7½% мортґеджу $55,000.00, ціна — $160,000.00.
Зголошуватися: (201) 375-5535

● РІЗНЕ ●

● FUNERAL DIRECTORS ●